

אותה מיד עם הפגשנו. גיזול נבוכה, כמעט כמוני, השיבה: אין לה מזומנים, כי רכוש אביה הוחרם בע"י ראק, אבל היא משתכרת 160 ל"י לחודש והיא בעלת מקצוע מכניס (מודדת). נדתי בראשי.

"גיזול" הסבירתי לה, "אני זקוק להרבה כסף מזומן, כדי להרחיב ולהוציא אל הפועל את תכנותי הכלכליות הגדולות. קיותי כי את תביאי לי את הכסף הזה, אבל כיוון שאין לך..."

דברי פגעו בה. היא בקשה ממני שאמלך עוד קצת בדעתך, אולי תצליח בכל זאת לגייס אלפים אחדים...

"מכל הבחורים שהכרתי אצל השדכן, אתה הוא האחד המוצא תן בעיניי" אמרה. כפי הנראה שחכה כי ימים אחדים לפני כן ספרה לי כי אני הוא הראשון — שבא מן השדכן, כלומר.

כל אשר יכולתי לעשות הוא לחייך ג' אדיבות, להביע צער וללכת.

בין השאר: יהודית, גרמנית, רוסית. אחרי גיזול לא הציג בפני ליבר שום צעירה נוספת, ואני פניתי לבדוק את המצב אצל שדכנים אחרים, שלקוחותיהר מועטים, והמסוגלים, אולי להקדיש יותר תשומת לב ללקוחותיהם.

לא היה קשה לגלות את כתובותיהם של אלה. עתוני ערב, ביחוד בימי ששי, מלאים במודעותיהם.

השדכנית אסתר לוי, למשל, הציעה במך דעתה, "נצרה כלילת התן והיופי, בעלת נדוניה של 30 אלף ל"י, דירה מסודרת וחנות ארגונים". שוב לבשתי את חליפתי הטובה, והלכתי לנסות את מזלי.

האשה הטובה הסבירה לי, ביהודית, שי בעלה הוא, לאמיתו של דבר, השדכן, וכי שמה מופיע במודעות כדי לשחח לעסק אופי אמהי יותר. היא בקשתני, על כן, להכות רגעים מספר לשאול לוי. ישבתי בדירה הגאה ברחוב קרית-ספר, שקוע ב אחת הכורסות הרכות, עד שהוא נכנס.

השדכן לוי, מגודל כיפה ובעל זקן, הציע לי באדיבות סיגריה, שוחח אתי על מוג האויר, בסרם נגשנו לשוחח בענין שלשמו באתי אליו. הצגתי את עצמי כ מהנדס מניו-יורק. הוא התלהב מאד. "מהנדס? זה טוב" אמר לי. "מהנדסים מחפשים בשוק בנרות."

לוי הרבה לספר על הצלחותיו בשטף השדוך: הוא השיא לדבריו, את בתו של שופט לעורך דין ידוע. כן שדך, לדבריו, מהנדסים, רופאים, סוחרים עשירים. לאחר ששכנעתי את לוי כי אני אמנם איש אמריקאי, הבטיח לי שיקשר אותי עם

במשך שלושת השבועות שלאחר מכן בקרתי אצל ליבר כמעט יום יום, ואם כי לא זכיתי למצוא לעצמי בת זוג, יכולתי לעמוד מקרוב על לקוחותיו. בכל ערב היה חדר ההמתנה שלו מלא. היו ישם בחורים לבושי דרר, וכאלה שלבשו את חליפת השבת האחת שלהם, השחוקה מ' יושן. גילם היה בין 21 ל-50. רבים מהם היו אדוקים. רובם נראו נכלמים ומבוששים; לא נעמה עליהם הישיבה בביתו של שדכן. אבל היו שם צעירים שנהגו בשחצנות וב הרגשת גבוהת.

מדי פעם נפתחה אחת הדלתות (הנשים היו יושבות בחדר הסמוך) ומה שנתגלה מאחוריה לא בא כדי לעודד את הממתנים. היו שם אמנם כמה נשים נאות למדי, אבל אלו היו יותר מבוגרות.

מפעם לפעם היה השדכן יוצא מחדרו, או נכנס מן הרחוב, מרמז למישהו מן הממך תינים, ומציג אותן בפני מועמדת. לרוב היתה הפגישה הראשונה גורמת להעמיה של אי שביעת רצון, אבל לעתים היתה מעלה חיוך על שפתי השנים. השדכן היה מלווה אותם אל דלת היציאה, משלח אותם לטיול של היכרות ראשונה. משם ואילך היה עליהם להמשיך להשדוך בעצמם.

גיזול והרוד מאמריקה. הנערה השנייה שהציג בפני ליבר לא היתה בעלת סיכויים לזכות בתואר מלכת היופי. שמה היה גיזול והיא באה ארצה מעיראק. כאשר נפגשנו לראשונה, במשרדו של השדכן, היתה בידה חבילה גדולה. היא אמרה לי כי היא בת 20 (אבל דומני שהיתה בת 28, לפחות) ובקש' תני ללחתה קודם כל אל בית דודה, כיוון שקנתה בשבילו "בשר בשוק השחור". כאשר הגענו אל בית הדוד — איש אמריקאי — נתברר לי כי הבשר לא היה אלא אמתלה למשך אותי אל חיק המשפ' בחדר ישבו ששה מבני משפחתה של גיזול, שאיש לא טרח כלל להציג אותי בפ' ניהם. הם ישבו בשקט מרגיז, הקשיבו לדרישה שהתנהל ביני לבין הדוד מאמרי קה, באנגלית, כמוכן.

הדוד שאל אותי שאלות רבות, מהן של טעם, שמע ממני שקרים רבים, אבל שקרים של טעם: יש לי חנות יפה בניו-יורק, בשדרה השביעית, מקום אדיר לחנויות, לכל הדעות.

האינקביזיציה נסתיימה. יכולתי לראות שיחד אתי רוח גם לגיזול. קבענו מועד לפגישה שנייה.

"כמה כסף יש לך במזומנים?" שאלתי

• השדכנים מספרים כי גם בני 70 באים אליהם.

השדכו הפסיכולוגי
ר"ד הוגולד 7
 ת.א. רח' פרישמן
 שעות הקבלה: 11-9-5
 אלפי רשומים

אשה מצילה
 אינטליגנטית וסימפנית, מחפשת
 בבר משכיל עד גיל 44
 למטרת נשואין
 לפנות: ת.ד. 4198 ת"א
 עבור מס' 8029

שידוכים
סודי בהחלט
יעוץ אינדיבידואלי
 כתבו מיד
 פת.ד. 4054 חיפה

גבי ברונה מציעה
 נכה בן 38 בעל בית פרטי ימר
 500 לירות לחודש; רופא בן
 50 בעל קליניקה; בת 20 חמודה
 ובעלת משק יפה שחח חמודה
 חדר מאמריקה בן 42 מסודר
 טוב; דתי בן 30, בעל בית חרר
 שת ובה פרטי; אלמן סקר בן
 52 מרוסיה ובעל בית מפותח.
 ליתר פרטים לפנות:
 השדכנית גבי ברונה
 ת"א. רח' מנחם 3, ת.ד. 4207
 סודיות נמורה בהחלט.

למטרת נשואין
 אני מעונין להפגיש את בת מש' סחתי, ילידת סולניה, רוקה בגיל 36, בעלת הופעה נאה, מסודרת וממשפחה טובה, עם בחור עד גיל 40, בעל אותן סגולות.
 עם הצעות רציניות נא לפנות:
 ת.ד. 4198 ת"א, עבור 8074

בחורה אדומת
 בת 26 נבונה, מעונינת להכיר
 בנור אינטליגנטי, מסורתי ונבנה
 עד גיל 32, רצוי מסודר.
 לפנות: מס' 3032, פיסוס
 גבריאל, נורדוי 27, חיפה

אקדמאי
 בן 26, רציני, מעונין להכיר
בחורה מתאימה
 לפנות בפרטים לת.ד. 4198
 ת"א, עבור אקדמאי

אל מנח צעירה
 בעלת בית דפוס, מעונינת
 להכיר בחור דפוס, מעונינת
 לפנות: לגבי ענייני משרד הש'
 דוכים המפורסם "אחור הלכבות"
 דרך שחח תקוה 38, ת"א. מול
 בית הדר, מ"ד 12 עד 2
 ומ"ד עד 9 בערב.

אמריקאי
 ענין בעל בית, מעונין להכיר
 בחורה בעלת אוי ומשכילה
 לפנות לגבי ענייני משרד
 השידוכים המפורסם
אחור הלכבות
 דרך שחח תקוה 38 ת"א
 (מול בית הדר) 12-12-6

למטרת נשואין
 אסורות טובה לבחורה יפה מך
 זה האשכנזית, בית טוב, ומש'
 כילה עד גיל 30, לא נמוכה
 להתקשר עם רוק בן 38, בנות
 בעל השכלה, עם דירה בת 3
 חורים. לפנות: חל אביב,
 ת.ד. 3002, עבור שלמה

ההיצע

עתוני הערב מציגים מודעות כאלו בהם מתוארים מועמדים לנשואים ברשון שאינה מקמצת במחמאות. ההיצע הוא רב ומפתה, והבקוש גם הוא אינו קטן.

לי בעינים עצומות. השעה היתה 8 בערב, ובפינת הרחוב עמדו שתי דמויות תמירות. ליבר ואני קרבנו אליהן, והשדכן הציג אותי בפני אחד מן השנים: מרדכי (מורדו) משיח, אחר נפרד מאתנו.

משיח ואני התחלנו צועדים לאורך הרחוב. הוא ספר לי כי הוא יליד יוון, בן 30, ספסר בבורסת הכספים. הוא עצמו עומד להגשא, אבל היה מעונין להשיא לפ' גי כן את אחותו הצעירה ממנו (21), שלפגשתי היא דואג, כיוון שהוריהם נספו בעת מלחמת העולם השנייה.

כאשר ספרתי לו משהו על תכנותי הרב כלכליות לעתיד, שובנע מורדו, כי אכן אני חתן שיש לדון בו בכובד ראש, וכי מן הראוי הוא שאפגוש את אחותו.

היה קצק באליה: האחוח, כוכבה, כלל לא ידעה כי אחיה מבקשים להשיאה (ואת הטיבה בגללה לא התראתה כלל עם ליבר). האם נוכל להפגש "במקרה" בבית-קפה? הסכמתי, והצעתי להביא גם את "בת דודי" לפגישה. מורדו התלהב מן הרעיון, קבע את מקום הפגישה: קפה רובל, רחוב דיזנגוף, תל-אביב.

רוצה בחורה עשירה. כוכבה היתה נצרה יפה למדי, זווית שער ובעלת גוף נאה בעל נטיה להשמנה. היא היתה עקרת בית בעלת השכלה בישולית ומטבחית, אך חסרת כל זיקה לתרבות. פרט לזה, לא היתה כלל "מסודרת" ולא היתה לה נדוניה. היתה זו עילה מצוינת לחיסול השידוך.

סרתי שוב אל משרדו של ליבר. "בחורות כמו כוכבה" אמרתי, "אני יכול למצוא בכל יום, גם מבלי התוודך שלה. אני רוצה בחורה עשירה, אתה שומע?"

אולם היא לא תהיה מוכנה להגשאל ספרדי, אשכנזית אינן מעונינות אפילו להפגש עם ספרדים.

כך שדוך: 200 ל"י. ליבר חקר אותי ביחס למקום עבודתי ושיכוני. הסבירתי לו כי אני כמו חדש בארץ, טרם הספקתי למ צוא דירת קבע.

ואיוו בחורה אתה רוצה? שאל.

אמרתי לו: רצוני בבחורה צעירה, לא יותר מבת 23. עליה להיות יפה ומשכלת, מסודרת (בעלת דירה, בלשון השדכנים), רצוי שתהיה עשירה.

דרישותי לא הדהימו את השדכן המנוסה. הוא בקש מאתי 10 ל"י כדמי קדימה, הב' טיח כי לבחור נאה וצעיר כמוני יש סיכור יים מצוינים למצוא כלה מתאימה. שלמתי לו את הסכום וחחמתי על התחיבות להר' סוף עוד 90 ל"י לפני יום החתונה ועל הסכמה שאשתי לעתיד תשלל לידיו 5% מסכום הנדוניה שחביבי. לא חשוב מהיר הראה כי מכל שדוך העולה יפה מריתח השדכן לא פחות מאשר 200 ל"י, לרוב בהרבה יותר.

קוצק באליה: היא לא ידעה. ליבר לא כבז זמן. הוא הוזמין אותי מיד לפגישה עם קרוביה של "צעירה מתאימה". הפגישה נערכה כבר למחרת. אמרתי לליבר שאני מבכר לפגוש את הכלה עצמה, אך הוא סרב להציגה בפני מיד, אמר כי אין הדבר נהוג. בקשתי לשצוא לי לפחות תמונה של המועמדת, אבל הוא העמיד פני נעלב ושאל: "האם אין לך בי אמון? ולשם מה כלכל השדכן, אם אתה רוצה לראות קודם כל את הבחורה?"

לאחר מכן נתברר לי כי הוא כלל לא ראה אותה ולא את תמונתה, נטה לשדכה

הותיק
 יוסף ליבר הוא אחד השדכנים הותיקים, והמפורסמים ביותר, בארץ. בעזרת אשתו ברונה שידך ליבר, לשעבר קורפוראד במשטרת המנדט, בחורים ובחורות למאות.